# KURJER WARSZAWSKI.

D. 23. Grudnia. — Rok 1841. Czwartek. № 342. Jutro, ŚŚ. Adam i Ewa. Wigilja.

Jutro w Wigilją Bożego Narodzenia, o godzinie 12tej w południe, w 4ch *Ochronach* kolenda dziatkom rozdaną zostanie.

Ogłoszono Postanowienie Rady Admi: Kr: wydane 17go b. m., że umieszczony w rzędzie osób z amnestji niekorzystających, b. wojsko:, Karol *Kownacki*, ma być wykreślony z listy imiennej, przy Postanowieniu z d. 28 Cz: (10 Lip:) 1835 ogłoszonej, i konfiskata iego maiątku z wszelkiemi skutkami cofniętą. — Urządzenia i wiadomości dotyczące *Instytutów Dobroczynnych w Królestwie*, staraniem Rady Głównej Opiekuńczej w iedno zebrane, drukiem ogłoszone zostały. Exemplarze pomienionego zbioru zbywaiące od urzędowego użytku, przeznaczone na własność Szpitalu *Dzieciątka* Jezus w Warsz:, sprzedaią się w tymże Instytucie po zł. 5 gr. 15 za każdy. — Wczoraj złożono w Redakcji Kurjera na Drzewo dla biednych zł. 7 od Magdzi wygrane w kiksa. — Szanowna Opiekunka B., ofiarowała 3 Szczoteczki do włosów dla mężczyzn, w prześlicznej oprawie, własną ręką wykonanej, i takowe złożyła w sklepie Ubogich na sprzedaż. Jednę przeznaczyła dla *Ochrony*, 2gą na korzyść *Opieki osierociałych wychowańców Towarzystwa Dobroczynności*, 3cią na korzyść *Głuchoniemych*. Ktoby pragnął obok elegancji, spełnić dobry uczynek, niech hojną ceną raczy ucieszyć serce tej zacnej Damy pragnącej przynieść pomoc nieszczęśliwym. — XżnaAle: *Radziwiłłowa* wyjechała do *Petersburga*. — Księgarnia S. *Orgebranda* przy ulicy Miodowej pod Nrem 496, zaopatrzoną iest w wiele rozmaitych dzieł mogących służyć tak dla Dziatek, iakoteż dla różnych Osób na *użyteczną Kolendę*. Są także i rozmaite gry do zabawy. Wiele z tych dzieł wymieniono w onegdajszym Kurjerze. — *Bank Polski* ogłosił drukiem: Wykaz numerów Obligów Skarbowych 5%, Serji 1szej i 2giej, wylosowanych w latach od 1835 do 1841 włącznie, a po dzień 1 Października r. b. w obiegu zostaiących: Wykaz taki można przejrzeć w Drukarni Kurjera.

— Skład muzyczny G. *Senewalda* odebrał przez Pocztę najnowszy Walc Lannera, pod tytułem *Dziwacy*, rozłożony na rozmaite instrumenty, dzieło 183, na fortepjan, zł. 3. Wyszła także nowa Edycja Kontredansów z *Lunatyczki*, ułożonych na fortepjan przez Kapelmistrza *Pohlensa*, cena zł. 2. — W przyszłą Niedzielę danym będzie w *Resursie Kupieckiej*, *Obiad składkowy*, na salach pierwszego piątra. — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani, po 1szym akcie *Starej Romantyczki* JP. *Karasiński* 2 kroć; Tenże tyleż kroć i JPani *Kostecka* po ukończeniu. Jedno-aktowa Komedja *Uprzedzenia*, pierwszy raz wczoraj przedstawiona, iest przyiemnem dziełkiem salonowo-scenicznem; chociaż intryga niezawikłana i może nienowa, lecz prowadzenie rzeczy ciągle zajmujące Słuchacza, wzniecało częste oklaski i świadczyło o powszechnem zadowoleniu. Gra wczorajsza czyni prawdziwy zaszczyt naszym Artystom. Po ukończeniu przywołani, JPani *Halpert*, JPP. *Jasiński*, *Komorowski* i JPanna *Damse*. Zapytano o Tłumacza; pięknym przekładem z francuz: przysłużył się naszej scenie, Bezimienny. — Jeśli kto według dawnych zwyczaiów życzy iutro w czasie wieczerzy przyozdobić stół *marcepanami* pięknemi i smacznemi, nabyć ich może w Cukierni P. *Lursa*.

*Rada Szczegółowa Opiekuńcza Szpitalu Obwodowego w Piotrkowie*. Wżna Julja z Hrabiów Małachowskich *Biernacka*, uproszona od Rady Szczegółowej Szpitalu, do zbierania ofiar na loterję fantową, dopełniwszy tego z przychylną dla Szpitalu gorliwością, w dniu 9 b. m. i r. złożyła Radzie zebrane przez siebie fanty znaczney wartości, w liczbie sztuk 485, oraz w gotowiźnie srebrem zł. 532 gr. 20 i w złocie dukatów 12. Wspomnione fanty razem z temi, których zbieraniem inne domy zatrudniać się także raczyły, wkrótce w sposób loterji fantowej spieniężone, powiększą fundusze biednego Instytutu iuż lat 5 istnienie swe maiącego, i iuż dotąd znacznie do ulżenia niedoli cier-

piącej ludzkości przykładaiącego się. Za to poświęcenie się, Rada powinne składa podziękowanie. Opiekun Prezydujący, Paweł *Dębski.*

*Z Petersburga.*— Przez Rozkaz dzienny CESARSKI z d. 26go Listopada, uwolnieni zostali ze służby: należący do iazdy, Jenerał-porucz: *Raiewski 1*, i Jenerał-maior *Antonow 1*, oba z mundurami i pensjami całkowitemi; należący do armji: Jenerał-poruc: *Fanshave*, z mundurem i pensją całkowitą, przepisaną w Ustawie z d. 6go Grud: 1827 r.; oraz Jenerał-maiorowie: *Pułło 1*, i *Bułgarow*, oba z mundurami i pensjami, 1szy całkowitą, a 2gi w $^2/_3$ częściach pobieranej dotąd płacy; należący do artylerji, Jenerał-maior *Skorodulli*, z mundurem i pensją całkowitą.

Dnia 5go b. m. w *Inowrocławiu* nagle przez zachmurzone Niebo, ukazał się promień z zachodu na wschód, który w kształcie błyskawicy przez kilka sekund oświecił ziemię; po iego zniknięciu słyszano iakby przygłuszone echo grzmotu. O tejże porze widziano dużą kulę ognistą w okolicach *Bydgoszczy.*

*Anglja.*— Gazeta nadworna ogłosiła traktat zawarty z Rządem *Duńskim*, ustalaiący pobór cła od statków żegluiących przez ciaśninę *Sund* — Od czasu zniżenia portorji, liczba listów w Anglji pomnożyła się iak następuie: W iednym tygodniu r. 1839, expedjowano 1,585,973 listów; w odpowiednim tygodniu r. 1840, expedjowano 3,456,115; a w odpowiednim tygodniu b. r., 3,846,122.— W pierwszym tygodniu b. m. wywieziono ogółem z Anglji 80,653 uncji srebra; z tych wywieziono 22,000 uncji do *Makao.*— Zmarły Rzeźbiarz *Chantrey* (Szantrej), zapisał Prezesowi Akademji Królewskiej 12,000 zł. rocznego dochodu, począwszy dopiero po zejściu Wdowy *Szantrej.*— Pan *Biskop* został obrany Professorem muzyki przy uniwersytecie w *Edymburgu* — Rodzicami chrzestnemi Królewicza, maią być: Xżę *Sasko-Koburgski* Ojciec Xcia *Alberta*, Królewstwo *Belgiccy* i Królowa wdowa *Adelajda.* Stan zdrowia tejże polepszył się znacznie.— Wełna *alpaca* upowszechnia się coraz bardziej w fabrykach angiel:, gdzie ią mięszaią z wełną zwyczajną lub iedwabiem na bardzo piękne wyroby. R. 1834 wywieziono z *Peru* pierwszy transport wełny *alpaci* 57 centnarów, a od tego czasu do końca Grudnia 1840 r. 41,096 centnarów, w cenach po 16 do 25 dollarów. Zwierzę *Alpaca* licznie bywa napotykane w *Boliwji* i południowych górach peruwjańskich; w obu kraiach najwięcej zyskuią tej wełny do półtora miljona funtów. Spodziewać się należy, że trzody tego użytecznego zwierzęcia zostaną pomnożone w miarę wzrastaiącego poszukiwania ich wełny.— Z kompanją wojska wysłaną do *Chin*, udało się także 8 kobiet. Rząd pozwala żołnierzom służącym w tej wyprawie, zawierać małżeństwa, gdyż zamyśla w ziemi chińskiej zaprowadzić stałe osady angielskie.— Mnóstwo osób zwiedza ruiny *Towru*, gdzie nabywaią szczątki stopionej broni.— Pani (Ledy) *Role* Żona Sędziego została obraną Dyrektorką Szpitalu w *Bedlam*, gdzie umieszczaią warjatów; pierwszy to przykład w Anglji aby Dama uzyskała taki urząd.

*Belgja.*— Śledztwo w przedmiocie *bruxelskiego* spisku iest ukończone; nie zdołano iednak wykryć głównego herszta, ani źródła zkąd wichrzyciele odbierali pieniądze. Dwóch oskarżonych schroniło się ucieczką, to iest: b. Pułkownik *Borremans*, ktory iuż r. 1831 skazany był za zabiegi rewolucyjne, i b. Porucznik *Van Lathem*, który służył w *Portugalji.* Spiskowi dla nadania więcej wagi swemu przedsięwzięciu, fałszywie oskarżyli osoby szanowne o uczestnictwo, i ustanowili iuż nawet skład swego przyszłego Rządu. Tyle iest pewnem, że Baron *Van Meeren* obrany był Ministrem wojny, i że tenże rozdał kilka nominacji.

*Francja.*— Sąd przysięgłych departamentu *Niższych Pireneów*, uznał wszystkie osoby zawikłane w zawichrzeniach *Tuluzy*, za *niewinne;* iednego tylko nazwiskiem *Roussil* (Rusyl) skazano na 3-miesięczne więzienie.— Z 54ch osób zawikłanych w zaburzeniach w *Marsylji*, sąd przysięgłych depart: *ujścia Rodanu*, 51 skazał na więzienie.— 11go b. m. wysłano depesze dla Pana *Salvandy* do *Madrytu;* z rządem hiszp: miano wznowić bezpośrednie układy o zawarcie traktatu handlowego. —P. *Olozaga* podobno nie wróci więcej z *Ma-*

*drytu.* — Dotychczasowy Prezes Izby Deputowa: P. *Sauzet* (Soze), 11go b. m. przybył do *Paryża.* — Jenerał *Negrier* (Negrje) przesłał raport o uroczystości *Ramadanu* obchodzonej przez *Arabów* w *Konstantynie* 15go z. m. Pokolenia okazały się bardzo przyiaznemi dla Francuzów, ieździcy arabscy wystąpili z przepychem nadzwyczajnym, i głośno śpiewami i błogosławieństwy sławili opiekę Francuzów, pod którą używaią wszelkich swobod osobistych. W sprzeczności z tym raportem pisze Maior z afrykańskiego pułku, iak *Arab* wyraził się w iego obecności: »Jeśli kiedy dziecię arabskie w naszych górach nauczy się, lub wymówi słowo francuzkie, tedy sam mu głowę ukręcę. Wasze szkoły w *Algierze* są iak kropla w morzu. Cóż chcecie z waszemi obyczaiami w naszych kraiach? z waszą oświatą? Nasze Kobiety są zasłonięte i skromne, wasze wcale inne. Wasi żołnierze piią gorące napoie, my Arabowie wodę. Czy młodzież nasza ma także nauczyć się piiatyki? Wasi przekupieni sprzymierzeńcy są iak pale na piasku. Wojna może trwać długo, ale nigdy Arabów nie zwycięży; nasze żony i w pustyni mogą zrodzić nowych woiowników." — Wdowa Doktora *Latier de la Roche* (Latje de la Rosz), wynalazcy sposobu leczenia katarakty bez operacji, ofiarowała Doktorowi *Barrachin* Wydawcy *Przeglądu wschodniego*, gorliwemu obrońcy Chrześcjan i Izraelitów w *Syrji*, część kaucji potrzebnej dla redakcji; i ze względu na iego filantropijne usiłowania, darowała mu taiemnicę sposobu leczenia, wynalezioną przez Doktora *Latje;* obliczono, iż tenże sposob na kataraktę przynosił wynalazcy do 30,000 fr. rocznego dochodu. — Minister wojny przedstawił Królowi sprawozdanie względem przywrócenia armji *na stopę pokoiu*, i zmniejszenia iej. Jazda zostanie zmniejszoną o 15,000 koni. Tym sposobem skarb oszczędzi sobie 50 miljonów fr. — Gazety napełnione są rozlicznemi domysłami o przyszłym wyborze Prezesa Izby Deputow:. — Dziennik *Sporów* zbiia mylne mniemania iakoby marynarka znajdowała się w stanie rozprzężenia. Wnoszą ztąd, iż ten artykuł iest tylko wróżbą bliskiego Królewskiego rozporządzenia względem zmniejszenia marynarki. — P. *Salvandy* na podróży do *Madrytu* wszędzie doznaie uprzejmości. W *Irunie* powitały go władze miejscowe; mowy z tej okoliczności miane, tchną uszanowaniem dla Króla Francuzów i przyiaźnią dla Francji. — Gazety donoszą za rzecz ważną, iż P. *Thiers* 12go b. m. miał rozmowę z Panem *Lamartine*, u Hrabiego *Mole.* — Poseł hiszp: P. *Olozaga* 13go b. m. wyiechał do *Madrytu;* tymczasowo zastępuie go pierwszy Sekretarz legacyjny P. *Hernandez.* — W Hiszpanji kupiono dla armji *algierskiej* 300 osłów, do transportowania bagaży. — Rząd *Belgicki* zaprosił wszystkich Ministrów francuz: na poświęcenie kolei żelaznej do *Mons.* — Biskup *Algieru*, ma być mianowany Arcy-Biskupem w *Burż.*

*Hiszpanja.* — Reient kazał znieść stan oblężenia miasta *Bilbao.* — Deputowani *Kadyxu* złożyli Xiężnie *Witorji* kosztowny podarunek, w imieniu tameczney prowincji. — Brat Je[illegible]e ała *Kordowy* został wprawdzie przez Sąd woienny uwolniony; oddalono go iednak z armji, z przyczyny, iż przeciw rozkazowi Reienta opuścił wskazane sobie miejsce pobytu w mieście *Leonie.* — Infant *Don Franciszek* na 12go b. m. spodziewany był w stolicy. — Armja północna pod dowództwem Jenerała *Rodil*, prócz rezerwy, liczy 32,000 ludzi. — 4go b. m. w dzień Stej BARBARY Patronki artylerji, artylerja gwardji narodo: w *Madrycie* wyprawiła świetną ucztę, a wieczorem w rzęsisto oświetlonym Teatrze dano dla niej widowisko nadzwyczajne. — Teraz liczy Hiszpanja 6ciu Feldmarszałków: Infanta *Don Franciszka*, Xięcia *Saragossy*, Xcia *Welingtona*, Margr: *Kamyo Maior*, Xcia *Zwycięzstwa* Reienta, i Margr: *Rodil.*

*Niemcy.* — Xżę *Alexander H-sko filipsthal-Barchfeld*, rozstał się z tym światem. — Ludność Wielkiego Xięstwa *Hesko-Darmsztadzkiego*, w końcu z. r. liczyła 811,503 dusz.

*Włochy.* — Bankier Xiążę *Torlonja*, sprowadził do *Rzymu* Towarzystwo francuzkich Artystów scenicznych, które przedstawi szereg widowisk w iednym z iego pałaców.

*Rozmaitości.* — W *S. Gindolf* nad iezioram *Genewskiem*, 12to-letni chłopczyna bawiąc się

skakaniem na przodzie łódki, wpadł nagle w wodę; iego kolega szkolny także 12to-letni chłopczyna, widząc to z brzegu i ufny w swoiej umieiętności pływania, skacze za nim w iezioro, i mimo oporu fali szczęśliwie z nim przybiia do brzegu. Jak obaj chłopcy na siebie spojrzeli, iak uścisnęli się w obec ludu, ieden z radości drugi z wdzięczności, łatwo sobie wystawić. Młody wybawca nazywa się Jan *Brousaz* (Brusaz). — W miejsce *Rubiniego*, przyięto do włoskiego Teatru w *Paryżu* Śpiewaków *Donati* i *Guzy*, którzy wraz z dawniej iuż przyiętym Artystą *Marjo*, podzielili między sobą role *Rubiniego*. — Basetlista Alexander *Batta* wrócił do *Paryża*, z podróży w Niemczech; iego Brat Lorenz *Batta* Fortepjanista zyskał także wiele oklasków. — Zmarły Wydawca Dziennika *Sporów* P. *Bertin* starszy, zjednał sobie także zasługi w świecie muzycznym. On to zaprowadził w swoim dzienniku feilleton muzyczny ienjalnego Kompozytora Hektora *Berlioz*, a wiadomo iak ten feilleton ceniony iest w *Paryżu* i w całej Francji. Córka Pana *Bertin*, Ludwika, skomponowała 2 Opery pod tytułem: *Faust* i *Esmeralda*, które znalazły przyięcie dość pomyślne. — Jeden z Obywateli Wars: przez oszczędność posyłał zawsze swoiego służącego po Gazety i Kurjerka do poblizkiej Cukierni; kilka razy mówił po odczytaniu pisma, że w nich nic nie ma. Nazaiutrz służący przyniosłszy nowinkę, uprzedził Pana, że w dzisiejszym numerze niezawodnie więcej będzie aniżeli w poprzedzaiącym. »A to dla czego?" Pan zapytał. »Gdyż dzisiaj Panie przynoszę to pismo z Cukierni, w której niewiele gości bywa, przeto mało co z niego wyczytano."

## PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Małachowski Lud: Hra: z Białaczewa; Potocki Wacł: Hra: z Radomia; Czaplicki Ant: Sędzia z Komis: Sprawied: z Kalisza; Karolus Kapitan Sekretarz missji Belgijskiej z Berlina; Grąbczewski Paw: Oby: z Kleszewa; Staszewski Rafał Oby: z Udrzyna; Bembieliński Alex: Oby: z Łomży; Babski Ant: Dzie: z Zamorka; Krasiński Ad: Dzie: z Sarnak; Szymanowski Walr: Dzie: z Łubny; Niemiętowski And: Dzie: z Trębska; Rogowski Hipol: Dzie: z Paprotni; Turski Xaw: Dzie: z Sulmierzyc;

## DONIESIENIA.

Haim Wulf w mieście Mszczonowie zamieszkały, zakupiwszy BORY Kozerkowskie i Xiążenickie na wycięcie, zawiadamia Szanowną Publiczność, iż ceny ustanowił następuiące: 1) Sążeń trzyłokciowy kubiczny, drzewa sosnowego, zł. 10; 2) Belka łokci 22 długości, 9 cali do ostrego kantu, zł. 3; 3) Kopa krokiew zł. 30; 4) Kopa żerdzi zł. 20; 5) Kopa łat zł. 10. Bliższą wiadomość powziąść można u Pisarzy miejscowych iak niemniej u Szmula Fogla Sieczki, faktora mego, nadmieniaiąc, iż kupuiącemu sto sążni drzewa, od razu zapewnia się procent 10/100.

W Składzie Win i Korzeni przy ulicy Krako:-Przedm:, naprzeciw Śgo Krzyża, Nro 404, dostać można każdego czasu gotowej MASSY do podłóg zaprawiania, w rozmaitych kolorach; a zarazem i FARBKI niebieskiej w płynie do Bielizny.
Stefan Grabowski.

Obecnie mieszkaiący w Fortecy Nowo-Georgiewskiej u P. Pragiera pod Nr 709, METR FORTEPJANU i ŚPIEWU, życzy się ulokować do dawania lekcji na prowincji; wiadomość przez korrespondencją lub okazją, w powyż rzeczonem miejscu otrzymać można.

KSIĄŻKA Legitymacyjna Jana Kum, zaginęła; Znalazca raczy oddać do Cyrkułu 2go.

---

Dziś rano ciepła stopni 3. Wczoraj w południe 5.

TEATR. Jutro i poiutrze nie ma widowisk.

Niżej podpisany ma honor donieść Szanownej Publiczności, iż wkrótce daną będzie Ostatnia Reprezentacja Sztucznych Jeźdźców, Akrobatów i Beduinów; bliższe szczegóły afisze dzienne doniosą. *D. Gautier.*

MENAŻERJA żywych Zwierząt w Pałacu Paca zwanym, gdzie się znajduie Lama, Sobol, i t. d., iesze tylko do d. 6 Stycznia otwartą zostanie. Codzień iest do widzenia od 10 z rana do 7ej w wieczór. *D. Gautier.*

Dziś w Kawiarni w domu Szanb: Nowakowskiego przy ulicy Długiej Nr 586 na 1m piątrze, od godzi: 6 wieczorem P. *Elstrack* z familją grać i śpiewać będzie.

Dziś w Kawiarni w domu przechodnim zwanym Bezlera, przy ulicy Kra:-Przed:, Nr 451, gdzie była Sala Licytacyjna, familji *Prejs* grać i śpiewać będzie.

Dziś w Kawiarni w Gmachu Teatralnym przy ul: Wierzbowej wprost Niecałej, P. *Rajczak* z kompan: grać będzie.

Jutro u *Rogaskiego* przy ulicy Długiej Nr 550, na Wilją, Karp z sos: na szaro, Szczupak z sos: lub smaż:, Kotlety ryb:, Sandacz z iina:, Karasie smażo:, Lin smażo: z kapustą grzybo:, Zupa rybna i migdałowa; przytem przyjmuią się Obstalunki na Wilję.

Jutro w handu u *Maiewskiego* przy ulicy Bednarskiej, iako w Wilję, wszelkiego rodzaiu Ryby gotowane i smażone, niemniej Zupy ryb:, grzybo: i barszcz ze stynkami, Naleśniki, Kluski z makiem, Śliwki, Kapusta z grzybami, Kotlety rybne z groszkiem, etc.